EUROPESE CENTRALE BANK

EUROSYSTEEM

ADVIES VAN DE EUROPESE CENTRALE BANK

van 12 augustus 2013

betreffende otc-derivaten, centrale tegenpartijen en transactieregisters

(CON/2013/59)

Inleiding en rechtsgrondslag

Op 5 juli 2013 ontving de Europese Centrale Bank (ECB) een verzoek van de Nationale Bank van België (NBB), handelend namens het Belgische Ministerie van Financiën om een advies inzake de artikelen 2 tot en met 13 van een voorontwerp van wet tot uitvoering van Verordening (EU) nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012 betreffende otc-derivaten, centrale tegenpartijen en transactieregisters[1] (hierna het 'voorontwerp van wet').

De adviesbevoegdheid van de ECB is gebaseerd op artikel 127, lid 4 en artikel 282, lid 5 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en het derde, vijfde en zesde streepje van artikel 2, lid 1 van Beschikking 98/415/EG van de Raad van 29 juni 1998 betreffende de raadpleging van de Europese Centrale Bank door de nationale autoriteiten over ontwerpen van wettelijke bepalingen[2], aangezien de artikelen 2 tot en met 13 van het voorontwerp van wet betrekking hebben op de NBB, betalings-en afwikkelingssystemen en de regels die van toepassing zijn op financiële instellingen, voor zover zij wezenlijk van invloed zijn op de stabiliteit van de financiële instellingen en markten. Overeenkomstig de eerste volzin van artikel 17.5 van het Reglement van orde van de Europese Centrale Bank heeft de Raad van bestuur dit advies goedgekeurd.

1. Doel van het Voorstel

1.1 De artikelen 2 tot en met 13 van het wetsvoorstel beogen verantwoordelijkheden toe te wijzen aan de NBB en de Autoriteit Financiële Diensten en Markten (FSMA) inzake de toelating van en het toezicht op centrale tegenpartijen (CTP's) die in België gevestigd zijn conform artikel 22 van Verordening (EU) nr. 648/2012.

---

1 PB 201 van 27.7.2012, blz. 1. De volledige titel van het voorontwerp van wet is 'Voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van de wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organieke statuut van de nationale bank van België, de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen, de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen, de wet van 16 februari 2009 op het herverzekeringsbedrijf, de wet van 6 april 1995 inzake het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen, de wet van 21 december 2009 op het statuut van de betalingsinstellingen en van de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld en de toegang tot betalingssystemen, de wet van 28 april 1999 houdende omzetting van richtlijn 98/26/EG van 19 mei 1998 betreffende het definitieve karakter van de afwikkeling van betalingen en effectentransacties in betalings- en afwikkelingssystemen en de wet van 15 december 2004 betreffende financiële zekerheden en houdende diverse fiscale bepalingen inzake zakelijke zekerheidsovereenkomsten en leningen met betrekking tot financiële instrumenten'.

2 PB 189 van 3.7.1998, blz. 42.

1.2 Daartoe voert het voorontwerp van wet in de Organieke Statuten van de Nationale Bank van België de definitie van 'CTP'[3] in ter vervanging van het bestaande concept van 'verrekeningsinstelling'[4].Door deze wijziging worden CTP's onderworpen aan het algemene prudentiële toezicht krachtens artikel 36/2 van de Organieke Statuten van de Nationale Bank van België. Parallel daaraan wijst het voorontwerp van wet[5] de NBB aan als de bevoegde instantie voor de vergunningverlening aan en het toezicht op de CTP's in de context van Verordening (EU) nr. 648/2012. Deze aanwijzing doet geen afbreuk aan de aan de FSMA toegekende bevoegdheden, zulks krachtens artikel 22 van de Wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, zoals gewijzigd door dit voorontwerp van wet.

1.3 Als de instantie die verantwoordelijk is voor de vergunningverlening aan en het toezicht op in België gevestigde CTP's uit hoofde van Verordening (EU) nr. 648/2012, wordt de NBB eveneens overeenkomstig artikel 22, leden 2 en 3 van bovenvermelde verordening, zoals uitgevoerd in het voorontwerp van wet, verantwoordelijk voor: (a) de coördinatie van de samenwerking en de informatie-uitwisseling met de Europese Commissie, de Europese Autoriteit voor Effecten en Markten, de bevoegde autoriteiten van de andere lidstaten, de Europese Bankautoriteit en de betrokken leden van het Europees Stelsel van centrale banken; en (b) het nemen van administratieve maatregelen en het opleggen van administratieve geldboetes en dwangsommen wanneer de CTP's hun verplichtingen uit hoofde van Verordening (EU) nr. 648/2012 niet nakomen. Anderzijds is het de verantwoordelijkheid van de FSMA om: (a) aanbevelingen te doen aan de NBB inzake de vergunningverlening aan in België gevestigde instellingen die voornemens zijn CTP-diensten te verlenen; (b) de belangenconflicten te behandelen waarbij CTP's betrokken zijn; (c) door de NBB geraadpleegd te worden bij de beoordeling van de professionele integriteit betrouwbaarheid van de bestuurders en senior management.

2. Algemene opmerkingen

2.1 Overeenkomstig Beschikking 98/415/EG is dit advies beperkt tot die bepalingen van het voorontwerp van wet die de NBB betreffen en verder reiken dan de harmonisatie van de nationale wetgeving met Verordening (EU) nr. 648/2012.

2.2 De ECB merkt op dat de toewijzing van verantwoordelijkheden tussen de NBB en de FSMA inzake CTP's het model van financiële toezichtstructuren van het type 'twin-peaks' weerspiegelt. In Advies CON/2011/5[6] heeft de ECB bij de toewijzing van verantwoordelijkheden tussen de NBB en de FSMA (waaronder in verband met verrekeningsinstellingen) kanttekeningen geplaatst.

---

3. Artikel 2 van Verordening (EU) nr. 648/2012 omschrijft centrale tegenpartij (CTP) als ''een rechtspersoon die zichzelf plaatst tussen de tegenpartijen bij contracten die op een of meer financiële markten worden verhandeld en daarbij de koper wordt voor elke verkoper en de verkoper voor elke koper'.

4 Punt 13 van artikel 36/1 van de Organieke Statuten van de Nationale Bank van België definieert een 'verrekeningsinstelling' als 'een instelling die de omzetting in een nettoschuldvordering verzekert door schuldvernieuwing of door verrekening van wederzijdse vorderingen die het gevolg zijn van verrichtingen op financiële instrumenten of termijnverrichtingen op deviezen'.

5 Zoals gewijzigd in lid 2 van artikel 36/25 van de Organieke Statuten van de Nationale Bank van België.

6 Alle ECB-adviezen worden gepubliceerd op de ECB-website: www.ecb.europa.eu

2.3 De ECB verwelkomt het voorontwerp van wet, daar de nieuwe NBB-taken een aanvulling vormen op de bestaande doelstelling van de NBB om de goede werking van de betalings- en effectenafwikkelingssystemen te bevorderen en de doelmatigheid en deugdelijkheid ervan te waarborgen[7], zulks in overeenstemming met artikel 127, lid 2, van het Verdrag en het vierde streepje van artikel 3.1 en artikel 22 van de Statuten van het Europees Stelsel van centrale banken en de Europese Centrale Bank (hierna de 'ESCB-statuten'), alsook op de taken van de NBB om bij te dragen tot de stabiliteit van het financiële stelsel[8], zulks in overeenstemming met artikel 127, lid 5 van het Verdrag, zoals weergegeven in artikel 3.3 van de ESCB-statuten.

Dit advies wordt op de website van de ECB gepubliceerd.

Gedaan te Frankfurt am Main, 12 augustus 2013.

[getekend]

De Vice-President van de ECB
Vítor CONSTÂNCIO

7 Artikel 8 van de Organieke Statuten van de NBB.

8 Artikel 12 van de Organieke Statuten van de NBB.